

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

УДК 342.951 (477)

DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.3.8>

АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ В УМОВАХ ВСТУПУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Атаманчук Наталія Іванівна,

доктор юридичних наук, доцент,
провідний науковий співробітник відділу дослідження проблем
правотворчості та адаптації законодавства України до права ЄС
Науково-дослідного інституту правотворчості та науково-правових
експертиз Національної академії правових наук України

У статті досліджено розуміння сутності адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів. Виокремлено й проаналізовано такі складники адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів як: розгляд та вирішення скарг громадян чи юридичних осіб щодо рішень, дій чи бездіяльності контролюючих органів чи їх посадових осіб; здійснення дисциплінарного провадження; провадження у справах про адміністративні правопорушення щодо порушення податкового законодавства. Встановлено, що основними ознаками адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів є: виникнення на підставі правового спору, учасники якого можуть бути як працівники податкових органів, так і будь-які інші суб'єкти; здійснення відповідно до визначеної чинним законодавством процедури та спеціально уповноваженими суб'єктами; прийняття правового акту, в якому зазначається рішення по конкретній адміністративній справі; застосування за результатами адміністративно-юрисдикційної діяльності заходів державного примусу. Наголошено на необхідності вироблення уніфікованого підходу до розуміння сутності адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів, як суб'єктів наділених повноваженнями розглядати справи про адміністративні правопорушення з урахуванням їх підвідомчості, виносити відповідні постанови та накладати санкції без звернення до суду.

Проаналізовано статистичні показники результатів оскарження прийнятих рішень контролюючих органів протягом січня – травень 2023 року, що дозволило дійти висновків про велику кількість поданих платниками податків скарг (заяв). Наголошено на необхідності подальшого розроблення окремих теоретичних положень щодо адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів, підвищення рівня фахової підготовки посадових осіб податкової служби щодо здійснення ними проваджень у справах про адміністративні правопорушення.

Ключові слова: адміністративно-юрисдикційна діяльність, Державна податкова служба України, адміністративне правопорушення, дисциплінарне провадження, розгляд скарг.

Atamanchuk Natalia. Administratively-jurisdiction activity of tax organs in Ukraine: the modern state and prospects of reformation in the conditions of prelude of European Union

Understanding of essence of administratively-jurisdiction activity of tax organs is investigational in the article. Such constituents of administratively-jurisdiction activity of tax organs are distinguished and analysed as: consideration and decision of complaints of citizens or legal entities in relation to decisions, actions or inactivity of supervisory organs or them public servants; realization of disciplinary production; realization is in matters about administrative crimes in relation to violation of tax law. It is set that the basic signs of administratively-jurisdiction activity of tax organs are: origin on the basis of legal dispute, participants of that can be both workers

of tax organs and any other subjects; realization in accordance with certain the current legislation of procedure and specially authorized subjects; acceptance of legal act, in that a decision registers in concrete administrative business; application is on results administratively-jurisdiction activity of measures of state compulsion.

The statistical indexes of results of appeal made decision of supervisory organs are analysed during January is May, 2023, that allowed to come to the conclusions about plenty of the taxes of complaints (statements) given by payers. It is marked the necessity of further development of separate theoretical positions in relation to administratively-jurisdiction activity of tax organs, increase of level of professional preparation of public servants of tax service in relation to realization by them realizations in matters about administrative crimes.

Key words: *administratively-jurisdiction activity, Government tax service of Ukraine, administrative crime, consideration of complaints.*

Інтеграційний курс України до Європейського Союзу (далі – ЄС) зумовлює потребу системних змін у діяльності органів державної влади, в тому числі і органів державного фінансового контролю. Особливого значення в цьому аспекті набуває удосконалення діяльності податкових органів, які є контролюючими органами щодо дотримання законодавства з питань оподаткування. Оскільки, саме податкові надходження є фінансовою основою функціонування будь якої держави, забезпечення здійснення подальших змін та реформ задля входження до спільного Європейського правового простору.

Так, Національною економічною стратегією на період до 2030 року [1], передбачено реформування податкової системи України щодо поступового наближення до норм і стандартів ЄС, охоплюючи при цьому податкове адміністрування, питання юридичної відповідальності за порушення податкового законодавства, інші проблемні аспекти у сфері податків і зборів в Україні.

Стратегічним планом на 2022–2024 рік [2] Державну податкову службу України (далі – ДПС) затверджено як повністю прозорю, сучасною та технологічною податковою службою, яка надає якісні та зручні послуги платникам, ефективно адмініструє податки, збори та платежі і виявляє нетерпимість до корупції.

Саме тому, з урахуванням вимог, які на сьогодні постали перед податковими органами, існує необхідність перегляду їх адміністративно-юрисдикційних повноважень. Реформування ДПС в сукупності із ґрунтовною податковою реформою вимагає вирішення проблем адаптації до нових умов їх організаційних структур, а також нормативного закріплення відповідних перетворень, нових завдань, повнова-

жень та стандартів функціонування. Таким чином, ґрунтовне дослідження адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів, а також розробка пропозицій щодо її удосконалення набувають особливого змісту і актуальності в умовах гармонізації національного законодавства з нормами права ЄС.

Окремі питання удосконалення адміністративно-юрисдикційної діяльності, в тому числі і податкових органів в Україні, досліджували такі науковці як: С. Комісаров [3], Т. Костюк [4], О. Панасюк [5], В. Пінчук [6], Ю. Руснак [7] та інші. Не зменшуючи вагомості наукових напрацювань учених, зауважимо, що окремі питання адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів на сучасному етапі залишаються недостатньо дослідженими.

Варто зазначити, що на сьогодні серед науковців відсутній єдиний погляд щодо визначення адміністративно-юрисдикційної діяльності. Спільною є думка науковців у тому, що адміністративно-юрисдикційною діяльністю є розгляд та вирішення справ про адміністративні правопорушення. Окрім того, така діяльність включає інші адміністративно-юрисдикційні дії, що вчиняються суб'єктами в межах наданих їм чинним законодавством повноважень, зокрема будь-яка діяльність, пов'язана з виникненням певного правового спору.

Так, В. Пінчук зауважує, що адміністративна та адміністративно-юрисдикційна діяльність співвідносяться в науці як загальне та частина, оскільки адміністративно-юрисдикційною діяльністю, на думку окремих учених, є позасудовий розгляд справ про адміністративні правопорушення та винесення по них відповідних постанов і накладення санкцій [6, с. 192–193].

На думку С. Комісарова, під адміністративно-юрисдикційною діяльністю необхідно розуміти врегульовану законом діяльність уповноважених державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, спрямовану на здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, а також застосування заходів адміністративного попередження та припинення таких правопорушень з метою охорони прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі й гідності людини, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством [3, с. 105–106].

Варто зауважити, що діяльність держави, пов'язана із розглядом справи про правопорушення і прийняття по ньому рішення, визначає зміст юрисдикційної діяльності будь-якого органу публічної влади. Тобто юрисдикція, як вид діяльності органів державного фінансового контролю, безпосередньо пов'язана з охороною суспільних відносин і полягає в розгляді суб'єктом владних повноважень, зокрема, податковими органами, юридичної справи по суті та прийнятті по ній рішення, виконання якого може забезпечуватися примусовою силою держави.

Слушною є думка О. Мінаєвої про те, що сфера податкових правовідносин завжди характеризувалася підвищеною конфліктністю інтересів її учасників. З одного боку, її учасниками є платники податків, які прагнуть досягнути найвищої міри оптимізації своїх податкових зобов'язань, що сприяє забезпеченню реалізації їхнього приватного інтересу, з іншого – учасником податкового правовідношення є контролюючий орган, обов'язком якого є забезпечення публічного (державного) інтересу в акумуляції якнайбільшого числа грошових надходжень задля наповнення доходної частини бюджетів. Часто відповідні інтереси (публічні та приватні) у сфері

оподаткування знаходяться в стані крайнього антагонізму, який можливо вирішити тільки за посередництвом процесуально визначених алгоритмів вирішення спірних податкових правовідношень. До таких нормативно закріплених алгоритмів, зокрема, і належать адміністративні процедури вирішення податкових спорів [8].

Ю. Руснак виділяє два напрями адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів – здійснення правої оцінки виявлених у процесі проведення перевірок факторів правопорушень та прийняття рішень щодо встановлених у результаті цієї оцінки правопорушенням з метою застосування відповідальності [7].

Зауважимо, що адміністративно-юрисдикційна діяльність має певні особливості, які не дозволяють ототожнювати її з іншими видами діяльності органів державного фінансового контролю. Зокрема, юрисдикційна діяльність податкових органів може полягати у розгляді скарг громадян і юридичних осіб, супроводжуватися прийняттям рішення про усунення порушень режиму законності і застосування, при необхідності, державно-примусових заходів до правопорушника. Складниками адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів вважаємо: розгляд та вирішення скарг громадян чи юридичних осіб щодо рішень, дій чи бездіяльності контролюючих органів чи їх посадових осіб; здійснення дисциплінарного провадження; провадження у справах про адміністративні правопорушення щодо порушення податкового законодавства.

Розгляд та вирішення скарг громадян чи юридичних осіб щодо рішень, дій чи бездіяльності контролюючих органів чи їх посадових осіб. Варто зауважити, що Закон України «Про звернення громадян» [9] регулює питання практичної реалізації громадянами України наданого їм Конституцією України права оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів, а також забезпечує громадянам України можливості для відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення. На реалізацію вимог зазначеного закону в діяльності органів державної податкової служби прийняті накази Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку оформлення

і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами» від 21 жовтня 2015 року № 916 [10] та «Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Державній податковій службі України та її територіальних органах» від 15 червня 2020 року № 297 [11]. Особливе місце в правовому регулюванні процедури розгляду скарг громадян або юридичних осіб щодо рішень, дій чи бездіяльності контролюючих органів посідають статті 55 та 56 глави 4 розділу II Податкового кодексу України (далі – ПК України)[12].

Аналіз статистичних даних ДПС України щодо оскарження податкових повідомлень-рішень, вимог, постанов протягом 2023 року засвідчує велику кількість поданих платниками податків скарг (заяв) на винесені рішення контролюючих органів (рис. 1, табл. 1) [13].

На думку Т. Костюк, адміністративне оскарження слід тлумачити як визначену нормами чинного законодавства сукупність послідовних дій, які мають вчинити фізичні та/або юридичні особи з метою захисту своїх законних прав, свобод та інтересів у сфері оподаткування, які були порушені у результаті вчинення неправомірних дій та/або бездіяльності податкових органів та їх посадових осіб. Окрім того, науковець підкреслює, що наявність чітко визначеної, структурованої та логічно побудованої процедури адміністративного оскарження дій/бездіяльності податкових органів має важливе значення з точки зору забезпечення ефективної та якісної реалізації законних прав, свобод та інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері оподаткування [4, с. 20]. Слушною є думка Т. Костюк про те, що важливим напрямком вдосконалення адмі-

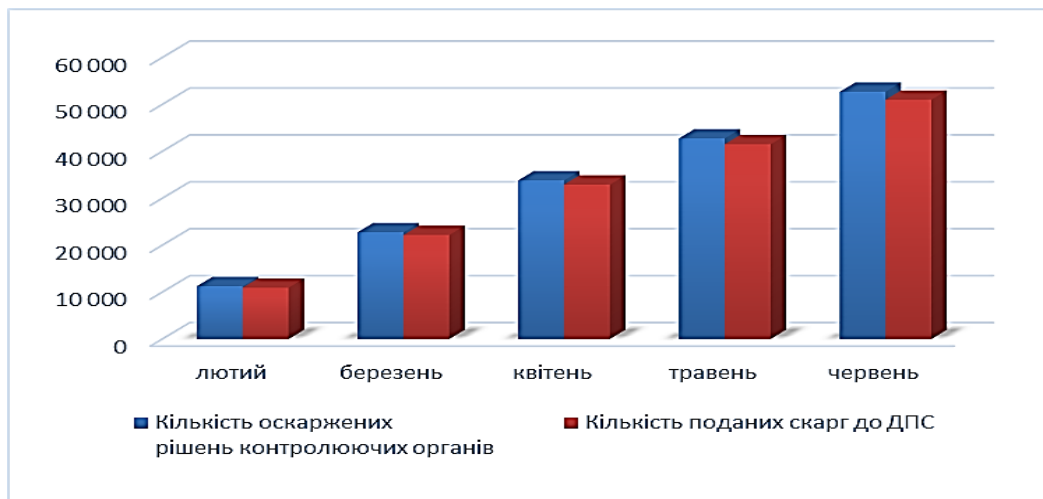

Рис. 1. Кількість поданих скарг (заяв) платниками податків на рішення контролюючих органів протягом 2023 року

Таблиця 1

Надходження та розгляд скарг (заяв) платників податків на рішення контролюючих органів протягом 2023 року [13]

Станом на / назва показника	01 лютого 2023	01 березня 2023	01 квітня 2023	01 травня 2023	01 червня 2023
Кількість поданих скарг до ДПС	10 937	22 156	32 907	41 506	50 981
Кількість оскаржених рішень контролюючих органів (ППР, рішень, вимог, постанов)	11 262	22 743	33 801	42 750	52 688
Залишено без змін	5 245	10 892	16 595	20 884	25 776
Скасовано повністю	5 845	11 748	17 230	19 719	24 054
Скасовано частково	92	245	376	477	593
на суму, млн гривень	304,8	1 346,5	1 646,3	2 414,2	4 535,8

ністративного законодавства є перегляд процедури оскарження дій/бездіяльності, яка на сьогодні є занадто громіздкою, що досить часто призводить до занадто затягнутого у часі процесу адміністративного вирішення податкових спорів [4, с. 21].

Щодо здійснення **дисциплінарного провадження**, варто зазначити, що у ПК України закріплена норма, яка передбачає можливість притягнення посадових осіб державної податкової служби до юридичної відповідальності, що має позитивне значення, оскільки сприятиме вдосконаленню механізму забезпечення законності у діяльності податкових органів, правового регулювання службової дисципліни посадових осіб, профілактики правопорушень у сфері їх службової діяльності, стимулювання посадових осіб до сумлінного виконання своїх службових обов'язків. В той же час, підстави, умови та порядок притягнення до юридичної відповідальності посадових осіб державної податкової служби визначені спеціальним законодавством.

Відповідно до ст. 64 Закону України «Про державну службу» [14] за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, визначених цим законом та іншими нормативно-правовими актами у сфері державної служби, посадовою інструкцією, а також порушення правил етичної поведінки та інше порушення службової дисципліни державний службовець притягається до дисциплінарної відповідальності у порядку, встановленому цим законом. Частина 1 ст. 65 Закону України «Про державну службу» [14] визначає, що підставою для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, тобто протиправної винної дії або бездіяльності чи прийняття рішення, що полягає у невиконанні або неналежному виконанні державним службовцем своїх посадових обов'язків та інших вимог, встановлених цим законом та іншими нормативно-правовими актами, за яке до нього може бути застосоване дисциплінарне стягнення.

Окрім того, Порядок здійснення дисциплінарного провадження, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 року № 1039 [15] визначає процедуру здійснення дисциплінар-

ними комісіями з розгляду дисциплінарних справ дисциплінарних проваджень стосовно державних службовців.

Так, О. Панасюк запропоновано розробити та прийняти Закон України «Про дисциплінарний статут державної податкової служби» задля комплексної правової регламентації дотримання дисципліни в підрозділах ДПС, правового забезпечення застосування заохочень та дисциплінарних стягнень, проведення службових розслідувань, повноважень керівників підрозділів щодо застосування дисциплінарних стягнень та заохочень. На думку цього вченого прийняття зазначеного закону: впорядкує практичну діяльність щодо застосування заходів заохочення та дисциплінарних стягнень, підвищить їх ефективність; сприятиме забезпеченню дисципліни та законності в підрозділах ДПС України; стане дієвим законодавчим механізмом протидії правопорушенням і зловживанням у сфері службової діяльності посадових осіб державної податкової служби [5, с. 16].

Провадження у справах про адміністративні правопорушення щодо порушення податкового законодавства. Відповідно до ст. 234-² Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) податкові органи розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку приймання готівки для подальшого її переказу (стаття 163-¹³), порушенням порядку проведення готівкових розрахунків та розрахунків з використанням електронних платіжних засобів за товари (послуги) (стаття 163-¹⁵), ухиленням від подання декларації про доходи (стаття 164-¹), порушенням законодавства про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (стаття 165-¹), порушенням порядку припинення юридичної особи (частини третя – шоста статті 166-⁶), перешкоджанням уповноваженим особам податкових органів у проведенні перевірок (стаття 188-²³) [16].

Від імені податкових органів розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право керівники податкових органів та їх заступники, уповноважені ними посадові (службові) особи.

Зауважимо, що у справах про адміністративні правопорушення, відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП протоколи про правопорушення мають право скласти уповноважені на те посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та його територіальних органів, зокрема: щодо порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності (ст. 51⁻² КУпАП); за порушення порядку проведення розрахунків (ст. 155⁻¹ КУпАП); за порушення порядку торгівлі пальним (ч. 1 і ч. 3 ст. 161⁻¹ КУпАП); за порушення порядку здійснення валютних операцій (ст. 162⁻¹ КУпАП); за порушення порядку ведення податкового обліку, надання аудиторських висновків (ст. 163⁻¹ КУпАП); за неподання або несвоєчасне подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) (ст. 163⁻² КУпАП); за невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів (ст. 163⁻³ КУпАП); за порушення порядку утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб і подання відомостей про виплачені доходи (ст. 163⁻⁴ КУпАП); за порушення умов видачі векселів (ст. 163⁻¹² КУпАП); за порушення порядку проведення готівкових розрахунків та розрахунків з використанням електронних платіжних засобів за товари (послуги) (ст. 163⁻¹⁵ КУпАП); за порушення порядку справляння та сплати туристичного збору (ч. 2 і ч. 3 ст. 163⁻¹⁷ КУпАП); за порушення порядку провадження господарської діяльності (ст. 164 КУпАП); за зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного податку встановленого зразка (ст. 164⁻⁵ КУпАП); за зайняття забороненими видами господарської діяльності (ст. 164⁻¹⁶ КУпАП); за незаконні дії у разі банкрутства (ст. 166⁻¹⁶ КУпАП); за фіктивне банкрутство (ст. 166⁻¹⁷ КУпАП); за виготовлення, придбання, зберігання або реалізація фальсифікованих алкогольних напоїв або тютюнових виробів (ст. 177⁻² КУпАП) [16].

При цьому, з урахуванням положення ч. 2 ст. 255 КУпАП у справах про адміністративні правопорушення, розгляд яких віднесено до відання органів ДПС, протоколи про правопорушення, зазначені у ст. 234⁻² КУпАП, мають право складати уповнова-

жені на те посадові особи органів ДПС. Порядок оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в податкових органах, а також процедуру складання протоколів, розгляд справ, ведення діловодства, а також забезпечення належного розгляду скарг на постанови встановлено Інструкцією з оформлення податковими органами матеріалів про адміністративні правопорушення, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 02 липня 2016 року № 566 [17].

Ю. Руснак вважає, що з метою удосконалення механізму адміністративно-юрисдикційної діяльності органів державної податкової служби України необхідно врахувати характерні ознаки, які притаманні юрисдикційній діяльності взагалі і адміністративній юрисдикції, а саме: адміністративно-юрисдикційна діяльність органів ДПС України є частиною виконавчо-розпорядчої діяльності; адміністративно-юрисдикційна діяльність органів ДПС є підзаконною, яка ґрунтується на суворому дотриманні чинного законодавства; даний вид діяльності не тільки базується на суворому дотриманні норм права, але і реалізується шляхом застосування таких норм, тобто є діяльністю правозастосовною; здійснюється в офіційному порядку від імені держави в особі того чи іншого працівника органів ДПС України; у процесі здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності органи ДПС реалізують деякі свої юрисдикційні повноваження не тільки щодо підвідомчих їм справ, а й виконують у значному обсязі інші адміністративно-процесуальні дії юрисдикційного змісту [7].

В умовах виконання нашою державою зобов'язань по набуттю членства в ЄС, важливим завданням є адаптація податкового законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення відповідності законодавства з питань оподаткування України зобов'язанням, що випливають з Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та Європейським Союзом, інших міжнародних договорів, що стосуються співробітництва України, впровадження на практиці директив ЄС, стандартів ОЕСР, забезпечення міжнародного автоматичного обміну податковою інформацією, автоматизації процесу розгляду скарг, модернізації Контакт-центру тощо.

Стратегічними цілями діяльності ДПС України на 2022–2024 роки визначено: ефективне управління діяльністю; ефективне адміністрування податків, зборів, платежів; формування іміджу ДПС як сервісної служби європейського зразка з високим рівнем довіри у суспільстві; протидія ухиленню від оподаткування шляхом запровадження міжнародних стандартів та вдосконалення аналітичних інструментів; формування кваліфікованої, ефективної та мотивованої команди [18].

Зокрема, протидія ухиленню від оподаткування шляхом запровадження міжнародних стандартів та вдосконалення аналітичних інструментів передбачає: управління сучасної стратегії дотримання податкового законодавства, спрямованої на просування концепції добровільної сплати податків; ефективне управління ризиками та підвищення аналітичної спроможності; удосконалення системи здійснення контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів; ефективна і скоординована міжнародна співпраця та посилення міжнародного обміну інформацією; відновлення активного процесу звітування через ІКС «Міжнародний обмін» відповідно до умови Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) та застосування заходів впливу щодо фінансових агентів, які не виконують вимоги Угоди; здійснення заходів з метою запровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки у податкових цілях відповідно до Загального стандарту звітності (CRS), а також комунікації із фінансовими агентами; здійснення заходів з метою запровадження міжнародного автоматичного обміну міждержавними звітами у податкових цілях (CbC); удосконалення системи податкового контролю за контрольованими іноземними компаніями та встановлення місця ефективного управління [19].

Важливим кроком є ратифікація Угоди між Україною та ЄС про участь України у Програмі ЄС для співробітництва в галузі оподаткування «Fiscalis» [20], що створює правові підстави для приєднання України до згаданої програми ЄС, з метою співпраці

між податковими адміністраціями країн-учасниць у боротьбі з податковим шахрайством, ухиленням від сплати податків та агресивним податковим плануванням.

Отже, адміністративно-юрисдикційна діяльність податкових органів – це різновид їх адміністративної діяльності щодо розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів, справ про адміністративні правопорушення у встановлених законом порядку та формах, а також здійснення інших адміністративно-юрисдикційних дій забезпечувального характеру в межах повноважень цих органів із забезпечення дотримання податкового законодавства, наданих їм Конституцією України, ПК України, КУпАП та іншими законодавчими актами.

Основними ознаками адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів є: виникнення на підставі правового спору, учасники якого можуть бути як працівники податкових органів, так і будь-які інші суб'єкти; здійснення відповідно до визначеної чинним законодавством процедури та спеціально уповноваженими суб'єктами; прийняття правового акту, в якому зазначається рішення по конкретній адміністративній справі; застосування за результатами адміністративно-юрисдикційної діяльності заходів державного примусу.

Формою адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів є врегульована нормами адміністративного права сукупність однорідних за своєю правовою природою і характером груп дій працівників ДПС, спрямованих на розгляд визначеної у КУпАП категорії справ про адміністративні правопорушення, за результатами чого у відповідній процесуальній формі приймаються рішення про застосування до правопорушників заходів адміністративного примусу, накладення адміністративних стягнень, застосування заходів впливу до порушників або про закриття справи.

На практиці, в адміністративно-юрисдикційній діяльності податкових органів присутні недоліки, наявність яких істотно знижує ефективність такої діяльності. Саме тому, виходячи і основних завдань КУпАП, ДПС належить постійно підвищувати рівень фахової підготовки посадових осіб податкової служби щодо здійснення

ними проваджень у справах про адміністративні правопорушення, які їм підвідомчі та удосконалювати нормативно-правове регулювання у цій сфері. Потребують подальшого розроблення і окремі теоретичні положення щодо адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів, зокрема розкриття й уточнення поняттєвого апарату, відповідного їх пра-

вового закріплення. Важливості набуває вироблення уніфікованого підходу до розуміння сутності адміністративно-юрисдикційної діяльності податкових органів, як суб'єктів наділених повноваженнями розглядати справи про адміністративні правопорушення з урахуванням їх підвідомчості, виносити відповідні постанови та накладати санкції без звернення до суду.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 року № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>.
2. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>.
3. Комісаров С. Сутність адміністративно-юрисдикційної діяльності. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2015. № 3. С. 100-107.
4. Костюк Т.В. Адміністративні процедури в діяльності податкових органів : автореф. автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2021. 26 с.
5. Панасюк О. В. Адміністративно-правові засади забезпечення законності і дисципліни в органах державної податкової служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2010. 20 с.
6. Пінчук В. Поняття, ознаки та основні форми адміністративно-юрисдикційної діяльності. *Підприємство, господарство і право*. 2021. № 3. С. 191-195.
7. Руснак Ю.І. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів державної податкової служби України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2004. 18 с.
8. Мінаєва О. М. Особливості доюрисдикційної процедури вирішення податкових спорів. *Право та інновації*. 2016. № 3 (15). С. 53-57.
9. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
10. Про затвердження Порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами: наказ Міністерства фінансів України від 21 жовтня 2015 року № 916. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1617-15#n233>.
11. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Державній податковій службі України та її територіальних органах: наказ Міністерства фінансів України від 15 червня 2020 року № 297. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-20#Text>.
12. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5748>.
13. Інформація щодо оскаржень рішень. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/pokazniki-roboti/vregulyuvannya-podatkovih/informatsiya-schodo-oskarjen-rishen/684222.html>.
14. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#n697>.
15. Порядок здійснення дисциплінарного провадження: постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 року № 1039. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-2019-%D0%BF#Text>.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.
17. Про затвердження Інструкції з оформлення податковими органами матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Міністерства фінансів України від 02 липня 2016 року № 566. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1046-16#Text>.

18. Про затвердження місії та Стратегічного плану Державної податкової служби України на 2022–2024 роки» (із змінами) : Наказ Державної податкової служби України від 22 листопада 2021 року № 965. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/nakazi-pro-diyalnist/77553.html>.

19. Пріоритети діяльності Державної податкової служби України на 2023 рік. URL: <https://tax.gov.ua/pro-sts-ukraini/misiya-ta-strategichni-tsili/>.

20. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування "Fiscalis": Закон України від 29 червня 2023 р. № 3177-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3177-20#Text>.

21. Атаманчук Н.І. Правові засади взаємодії Державної податкової служби України з громадськістю. *Нове українське право*. 2021. № 4. С. 62–69.